

Uprawniona obrona

Katechizm Kościoła Katolickiego
2263-2267

KKK 2263

Uprawniona obrona osób i społeczności
nie jest wyjątkiem od zakazu
zabijania niewinnego człowieka,
czyli dobrowolnego zabójstwa.

„Z samoobrony...

może wyniknąć **dwojaki skutek**:
zachowanie własnego życia
oraz zabójstwo napastnika...

Pierwszy zamierzony,
a drugi nie zamierzony
(Św. Tomasz z Akwinu,
Summa theologiae, II-II, 64, 7).

KKK 2264

Miłość samego siebie
pozostaje podstawową zasadą moralności.
Jest zatem uprawnione domaganie się
przestrzegania własnego prawa do życia.

**Kto broni swojego życia,
nie jest winny zabójstwa,
nawet jeśli jest zmuszony
zadać swemu napastnikowi śmiertelny cios.**

Jeśli ktoś w obronie własnego życia
**używa większej siły, niż potrzeba,
będzie to niegodziwe.**

Dozwolona jest natomiast samoobrona,
w której ktoś w sposób umiarkowany
odpiera przemoc...

Nie jest natomiast konieczne do zbawienia,
by ktoś celem uniknięcia śmierci napastnika
zaniechał czynności potrzebnej
do należytej samoobrony,
gdyż człowiek powinien bardziej troszczyć się
o własne życie niż o życie cudze
(Św. Tomasz z Akwinu,
Summa theologiae, II-II, 64, 7).

KKK 2265

**Uprawniona obrona może być nie tylko prawem,
ale poważnym obowiązkiem tego,
kto jest odpowiedzialny za życie innych.**

Obrona dobra wspólnego wymaga,
aby niesprawiedliwy napastnik został pozbawiony
możliwości wyrządzenia szkody.

Z tej racji sprawujący prawowitą władzę
mają prawo uciec się nawet do broni,
aby odeprzeć napadających na wspólnotę cywilną
powierzoną jej odpowiedzialności.

KKK 2266

Wysłtek państwa, aby nie dopuścić do rozprzestrzeniania się zachowań, które naruszają prawa człowieka i podstawowe zasady obywatelskiego życia wspólnego, odpowiada wymaganiu ochrony dobra wspólnego.

Prawowita władza publiczna ma prawo i obowiązek wymierzania kar proporcjonalnych do wagi przestępstwa.

Pierwszym celem kary jest naprawienie nieporządku wywołanego wykroczeniem.

Gdy ta kara jest dobrowolnie przyjęta przez winowajcę, ma wartość zadośćuczynienia.

Poza ochroną porządku publicznego i bezpieczeństwa osób kara ma wartość leczniczą; powinna w miarę możliwości przyczynić się do poprawy winowajcy.

KKK 2267

(Nowe sformułowanie obowiązujące od 02.08.2018)

Wymierzanie kary śmierci,

dokonywane przez prawowitą władzę,
po sprawiedliwym procesie, przez długi czas
było uważane za adekwatną do ciężaru odpowiedzialności
na niektóre przestępstwa i dopuszczalny,
choć krańcowy, środek ochrony dobra wspólnego.

Dziś coraz bardziej umacnia się świadomość,
że osoba nie traci swej godności
nawet po popełnieniu najcięższych przestępstw.
Co więcej, rozpowszechniło się nowe rozumienie
sensu sankcji karnych stosowanych przez państwo.

Ponadto, zostały wprowadzone skuteczniejsze systemy ograniczania wolności, które gwarantują należyłą obronę obywateli, a jednocześnie w sposób definitywny nie odbierają skazańcowi możliwości odkupienia win.

Dlatego też Kościół w świetle Ewangelii naucza, że „**kara śmierci jest niedopuszczalna**, ponieważ jest zamachem na nienaruszalność i godność osoby”, i z determinacją angażuje się na rzecz jej zniesienia na całym świecie.

(Franciszek, przemówienie do uczestników spotkania zorganizowanego przez Papieską Radę ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji, 11 października 2017 r.; w: L'Osservatore Romano, wydanie codzienne (13 października 2017 r.), s. 5).

Polecenia:

1. Wyjaśnij zastosowanie zasady podwójnego skutku w przypadku samoobrony.
2. Wyłumacz zasadę stosowania proporcjonalnych środków w celu obrony koniecznej.
3. Wskaż, na kim spoczywa poważny obowiązek stosowania obrony.
4. Omów rolę prawowitej władzy w zakresie obrony społeczeństwa i wymierzania kar.
5. Przedstaw stanowisko i argumentację Kościoła w odniesieniu do kary śmierci.

Fotografia: Pixabay.com

Prezentacja: Syracyles.pl

Dziękuję za uwagę!
Króluj nam, Chryste!